

VASKO POPA

Játékok

JÁTÉK ELŐTT

*Egyik szemét behúnyja
Benéz az ember önmagába minden sarokba
Megnézi nincs-e szeg nincs-e tolvaj
Nincs-e kakuktojás*

*Másik szemét behúnyja
Leguggol az ember majd felugrik
Felugrik magasra magasra magasra
Önnön csucsára*

*Onnan a súlya visszahúzza
Napokig húzza mélyre mélyre mélyre
Önnön szakadékába*

*Aki nem törik pozdorjává
Aki ép marad és talpraáll
Az játszhat*

SZEGET

*Az egyik szeg a másik harapófogó
A többi mester*

*A fogó megfogja a szeg fejét
Fogával karjával fogja
És húzza húzza
Tépné ki a padlóból
Rendszerint csak a fejét tépi le
Nehéz a padlóból kihúzni a szeget*

*A mesterek ekkor azt mondják
Nem jó a fogó
Szétzúzzák állkapcsát kitörik a karját
S kidobják az ablakon*

*Más valaki lesz aztán a szeg
Másválaki a harapófogó
A többi meg mester*

BÚJÓCSKÁT

*Valaki elbújik valaki elől
Elbújik a nyelve alatt
És a másik a földben keresi*

*Elbújik a homlokán
Az égen keresi*

*Elbújik emlékeiben
A fűben keresi*

*Keresi keresi
Hol nem keresi
S míg őt keresi maga vész el*

CSÁBÍTÓT

*Egyik széklábat cirógat
Amíg a szék meg nem indul
S igent int a lába*

*Másik a kulcslyukra tapad
Csókolja jaj de hogy csókolja
Míg a kulcslyuk vissza nem csókol*

*A harmadik távolról bámul
Bámul a két csábítóra
Ingatja fejét ingatja*

Míg a feje le nem repül

LAKODALMAT

*Mindegyik leveti a bőrért
Mindegyik feltárja önnön csillagzatát
Amely éjet még nem látott soha*

*Mindegyik kövel tömi ki a bőrért
Mindegyik táncra kél vele
Önnön csillagzatának fényözönében*

*Aki hajnalig bírja a táncot
Aki nem botlik nem bukik el
A bőréért megdolgozott*

(Ezt a játékot ritkán játsszák)

RÓZSALOPÓT

*Valamelyik rózsafa lesz
Néhányan a szél lányai
A többi rózsalopó*

*A lopók a rózsafához lopóznak
Egyikük lelopja a rózsát
A szívébe rejti*

*Megjönnek a szél lányai
Észreveszik hogy ellopták a rózsát
Úzni kezdik a rózsalopókat*

*A mellüket sorra felnyitják
Némelyikben találják szívet
Némelyikben azt sem*

*Nyitják a mellüket kutatnak
Míg egy szívből meg nem lelik
Az ellopott rózsát*

JÁTEKOK KÖZT

Senki sem pihen

*Ez a szemét dugdossa folyton
Hátára helyezi
S akarva-akaratlan hátrafelé indul
Talpára helyezi
S akarva-akaratlan tótágast tér vissza*

*Emez meg talpig füllé változott
S meghallja a hallatlant is
De már torkig van vele
S szeretne újból önmagává válni
De szem nélkül nem látja hogyan*

*Amaz meg felfedi ezeregy arcát
S lódítja mind a tetőkön át
Az utolsó a lába alá veti
S tenyerébe ejti a fejét*

S ez itt a tekintetét kifeszíti
 Kifeszíti két ujjá közt
 És járkál rajta ide-oda járkál
 Előbb lassan azután gyorsan
 Majd szemlátomást mind gyorsabban

S az ott a fejével játszik
 Felhajtja a légbe
 S visszavárja a mutatóujjára
 Vagy egyáltalán vissza se várja

Senki sem pihen

FOGÓCSKÁT

Ezek leharapják amazok
 Kezét lábát vagy bármijét

Foguk közt tartva
 Eliramodnak ahogyan csak tudnak
 S elföldelik a zsákmányt

Amazok szétszaladnak minden irányban
 Szimatolnak kutatnak szimatolnak kutatnak
 Föltúrják az egész földet

S ha netán boldogan meglelik kezüket
 Vagy lábukat vagy bármijüket
 Rajtuk a sor hogy harapjanak

A játék élénken folytatódik

Mindaddig míg akad kéz
 Mindaddig míg akad láb
 Mindaddig míg akad bármi

VETŐMAGOT

Valaki elvet valakit
 Elveti a fejébe
 A földet jól megtapossa

Várja hogy kihajtsón

A mag kiüríti a fejét
 Egérlyukká változtatja
 Egerek eszik meg a magot

Menten megdöglenek

*Szél költözik az üres fejbe
S tarka szellőket kölykedzik*

KICSI-A-RAKÁST

*Kövek lesznek egymás szívében
Alkoraik mint a ház
Moccanni sem bírnak a kő alatt*

*És mindketten megszakadnak
Csakhogy ujjuk kinyújthassák
Csakhogy nyelvük csettintessen vagy a fülkék mozdíthassák
Vagy legalább pislantsanak*

Moccanni sem bírnak a kő alatt

*És megszakad mind a kettő
És kimerül és úgy alszik el
És álmában áll csak égnék a hája*

(Ez a játék sokáig tart)

VADÁSZT

*Valaki belép kopogás nélkül
Belép valakinek az egyik fülén
És kilép a másikon*

*Belép gyufaszál-lépéssel
Égő gyufaszál-lépéssel
Körtáncot jár a fejében*

Ő a fő-fő,

*Valaki belép kopogás nélkül
Belép valakinek az egyik fülén
És nem lép ki a másikon*

Léprement

HAMUT

Ezek éjjelek azok csillagok

Minden éj meggyújtja a maga csillagát
S fekete táncot jár körötte
Míg a csillaga el nem ég

Az éjjelek aztán kétfelé oszlanak
Ezek csillagok lesznek
Azok éjjelek maradnak

Újból minden éj meggyújtja a maga csillagát
S fekete táncot jár körötte
Míg a csillaga el nem ég

Az utolsó éj csillagtalan éj lesz
Önmagát gyújtja meg
Magában járja a fekete táncot

JÁTÉK UTÁN

Végül a kezek a hashoz kapnak
Hogy a nevetéstől szét ne pukkanjon
De a hasnak hűlt helye

Egyik kéz a homlokhoz nyúl
Letörölni a hideg verítéket
A homlokknak is hűlt helye

A másik kéz a szívhez kapdos
Hogy ki ne ugorjon a szív
A szívnek is hűlt helye

Mind a két kéz visszahullik
Tétlenül hullik az öltöbe
Az öltöbe is hűlt helye

Egyik tenyérre most eső szitál
A másik tenyérből fű serked
Ne is mondjam
(1954)

PAP JÓZSEF FORDÍTÁSA